

Betragtning og dertil findes der en Mængde Momenter i Kommissionsbetænkningen, vil vise klart, at der foregaar et aldeles kolossalt Spild af Værdier ved hele den Toldpolitik, som følges paa disse Omraader. Som sagt: det er kun sjældent, at man er i Stand til at opgøre dette talrægsomt, det er næsten kun paa to Punkter, man kan gøre det paa en fuldkomment klar og overbevisende Maade. Det ene er Papirindustrien, som jeg allerede har nævnt. Der ville ærede Medlemmer indvømme mig, at naar de forenede Papirfabrikker kun give 6 pCt. af deres Aktiekapital samtidig med, at Forbrugerne ved det forhøjede Paalæg paa Papir betaler henved 30 pCt. af Aktiekapitalen, ere disse to Tal tilstrækkelige til at vise, at der her foregaar et uhyre Værdispild. Man kunde jo lønne de forenede Papirfabrikkers Arbejdere med over 1,000 Kr. hver alene for det, som Toldbestyrelsen andrager for de danske Papirforbrugere. Et andet Tilfælde, hvor det kan paavises mindst lige saa klart og tydeligt, i visse Tilfælde endogsaa tydeligere, er med Hensyn til Gardinfabrikationen. Vi vare nemlig saa heldige i Kommissionen at træffe paa en Gardinfabrikant, som ikke havde noget imod at lade os se ind i hele Maskineriet og lade os komme til nogen Erkendelse af de mange kunstige Hjul og Ruller i dette Maskineri. Det er det ærede Medlem fra Slagelse (Røedt), jeg sigter til. Ogsaa ham skylder Kommissionen Tak som en almindelig aabenhjertig Fabrikant. Jeg henleder ærede Medlemmers Opmærksomhed paa den Udvikling, som den Gardinfabrik, det ærede Medlem er Medsejer af, har givet under Afdeling B. i Kommissionsens Betænkning. Læs den igen, og læs den opmærksomt igennem, og man vil blive en god Slump klogere paa, hvorledes det egentlig hænger sammen med de økonomiske Velsignelser, som en særdeles høj Toldbestyrelse skænker os, end man maasse har været før. Det viser sig atter her, og det er noget, som det ærede Medlem fra Slagelse har lagt megen stor Vægt paa, hvilket kolossalt Spild af Værdier, der her foregaar. Hvis dette nu endda kom en anden til gode — jeg mener i øvrigt naturligvis, at det er usforvarligt ved Løb at overflytte Værdier fra den ene til den anden. Men hvis det endda kom en anden til gode, hvis det endda ikke gif fuldstændig ud af det økonomiske Samsund ved Spild, saaledes som det gør! Hvis imidlertid ærede Medlemmer ville betragte de Opgørelser, som forefindes med Hensyn til Gardinfabrikationen, ville De se, at paa Grund af, at en saadan Fabrik kun kan

drives inden for et ringe Omfang paa Grund af den begrænsede Efterpørgsel og paa Grund af, at man ikke tilstrækkelig kan udnytte hverken Materiale eller Arbejdskraft, bliver Forrentning og Afskrivning omtrent 4 Gange saa høj i Danmark som i de Fabrikker af almindelig Størrelse, der findes i Skotland, og Arbejdslønnen bliver ca. 88 pCt. højere i Danmark end i Skotland, vel at mærke, ikke fordi de danske Arbejdere saa 88 pCt. højere Løn end de skotske, for det saa de ikke, tværtimod, Lønnen er højere i Skotland, men simpelthen paa Grund af Spild, idet man ikke kan udnytte Arbejdskraften fuldt ud; og Mønsterkontoen er i de danske Fabrikker endda 4 Gange saa høj som i de skotske Fabrikker. Altsaa der har man Ligneligheden: man opretholder en Virksomhed, som ikke har en tilstrækkelig økonomisk Basis, man paalægger Forbrugerne en meget betydelig Byrde og til Fordel for hvem? Ja, man kunde naturligvis nok til en vis Grad sige, at det er til Fordel for Fabrikanten, idet noget af Bestyrelsen jo gaar i deres Lomme, men for den væsentligste Del er det til Fordel for ingen. Saa er der Hensynet til Arbejderne, men dette Hensyn byder netop først og fremmest — det er dog den naturligste og simpleste Maade at se Tingene paa — at man staffer dem deres Livsfornödenheder til en saa billig og rimelig Pris som mulig. Men dette Forbrugerhensyn tage de Herrer begejstrede Tilhængere af Toldbestyrelsen ikke, det er, som om Forbrugerhensynet ikke eksisterede for dem, medens Forholdet dog er det, at vi alle ere Forbrugere.

Det gælder da om at faa vore Toldforhold ordnede saaledes, at det bliver de naturlige Virksomheder, man støtter, lad det saa i Guds Navn gaa med de unaturlige, som det kan, Følgen af det System, man har fulgt, er, at det bliver de naturlige Virksomheder, som man først og fremmest kommer til Livs, paa dem falder hele Byrden, Tolden paa Hjælpestoffer o. s. v. og dem rammer tillige den almindelige Opffrning af Prisen paa vore almindelige Livsfornödenheder. De skulle høre det hele, og dem kan man ikke hjælpe, fordi disse Virksomheder ikke ere beskyttede og ikke kunne beskyttes. Vil man se, hvilke velsignelsesrige Virkninger, Bestyrelsen har haft paa Arbejderne i de Lande, som man holder op for os til Efterfølgelse, nemlig Tyskland og Sverige, saa indrømmes det ikke een Gang, men mange Gange hele Kommissionsbetænkningen igennem af Toldbestyrelsens mest fremragende Repræsentanter, at den svenske og tyske Arbejder er lønnet langt ringere end den danske,